

Nr 11.

Ankom till riksdagens kansli den 25 april 1944 kl. 1 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1944/45 under elfte huvudtiteln, avseende anslagen inom folkhushållningsdepartementets verksamhetsområde.

(2:a avd.)

Inledning.

I det vid propositionen nr 1 fogade utdraget av statsrådsprotokollet över folkhushållningsärenden för den 4 januari 1944 har chefen för folkhushållningsdepartementet såsom inledning till elfte huvudtiteln lämnat en redogörelse för de förändringar inom krisförvaltningen, som ägt rum sedan närmast föregående redogörelse lämnats riksdagen, och därvid anfört följande.

Några mera väsentliga förändringar av den centrala krisförvaltningens organisation ha ej skett under det gångna året. Inom vissa områden ha dock utbyggnader och förändringar kommit till stånd. Sålunda må nämnas, att statens bränslekommission under år 1943 genomfört vissa förändringar i organisationen av kommissionens planläggnings-, ved- och oljeavdelningar. Förändringarna med avseende på avdelningarnas arbetsuppgifter innebära i huvudsak, att handläggningen av vissa ärenden rörande produktion av tjära överflyttats från oljeavdelningen till planläggningsavdelningen samt att i övrigt vissa uppgifter, som ålegat andra avdelningar och byråer, centraliserats till planläggningsavdelningen. Inom sistnämnda avdelning har nyinrättats en planeringsbyrå, på vilken bl. a. ankommer att handhava den centrala ledningen för planläggningen av all bränsleförsörjning samt att upprätta försörjningsplaner för fasta bränslen och medverka vid fullföljandet av dessa planer. Den hittillsvarande byrån för industribränsle har ersatts av en byrå för licensärenden, vilken bl. a. har till uppgift att handlägga ärenden rörande förbrukning för industri- och trafikändamål av fasta bränslen utom gengasbränsle samt att handhava vissa delar av kommissionens licensgivning beträffande fasta bränslen. — Inom statens trafikkommission har den förutvarande sektionen för ärenden för motorfordonsbeståndets utnyttjande i kristiden (biltrafiksektionen) uppdelats i två sektioner, nämligen en för personbiltrafiken och en för godsbiltrafiken. — Statens priskontrollnämnd har övertagit den tidigare inom statens informationsstyrelse organiserade propagandaverksamheten för konsumtionsanpassning. För att inom nämnden omhänderväsa denna verksamhet har från och med den 1 oktober 1943 inrättats en särskild sektion

för aktiv hushållning. — En icke obetydlig ökning av personalen inom flertalet av de olika krisorganen har vidare icke kunnat undvikas. Stegringen under de olika åren från och med slutet av år 1940 av antalet befattningshavare hos de centrala krisorgan, inom vilka avlöningarna utgå enligt av Kungl. Maj:t fastställd löneplan, framgår av följande tabblår.

	K r i s o r g a n ¹											
	Industri-kommissionen				Bränsle-kommissionen				Livsmedels-kommissionen			
	^{15/12} 1940	^{15/12} 1941	^{15/12} 1942	^{15/12} 1943	^{15/12} 1940	^{15/12} 1941	^{15/12} 1942	^{15/12} 1943	^{15/12} 1940	^{15/12} 1941	^{15/12} 1942	^{15/12} 1943
	Lönegrupp i av Kungl. Maj:t fastställd löneplan											
I (175—325 kr./mån.)	48	129	164	204	13	33	55	61	83	131	148	158
II (225—375 kr./mån.)	29	35	58	78	41	44	47	23	32	31	36	61
III (275—425 kr./mån.)	6	17	28	49	20	26	35	40	11	25	31	36
IV (325—575 kr./mån.)	7	34	66	80	3	13	29	52	12	11	19	27
V (400—750 kr./mån.)	36	38	53	78	26	35	56	49	17	40	45	60
VI (550—900 kr./mån.)	12	16	18	23	14	17	22	17	10	13	19	24
VII (700—1 100 kr./mån.)	10	13	14	15	3	5	7	9	9	15	20	21
Befattningshavare med av Kungl. Maj:t fastställda arvoden	12	17	19	18	14	29	31	30	12	16	16	19
Summa befattningshavare²	160	299	420	545	134	202	282	281	186	282	334	406

	K r i s o r g a n ¹											
	Handels-kommissionen				Trafik-kommissionen				Priskontroll-nämnden			
	^{15/12} 1940	^{15/12} 1941	^{15/12} 1942	^{15/12} 1943	^{15/12} 1940	^{15/12} 1941	^{15/12} 1942	^{15/12} 1943	^{15/12} 1940	^{15/12} 1941	^{15/12} 1942	^{15/12} 1943
	Lönegrupp i av Kungl. Maj:t fastställd löneplan											
I (175—325 kr./mån.)	48	59	56	46	7	9	18	17	2	10	9	12
II (225—375 kr./mån.)	11	15	14	18	4	7	5	6	1	13	31	35
III (275—425 kr./mån.)	8	8	11	14	—	—	2	1	2	4	9	15
IV (325—575 kr./mån.)	3	5	5	8	2	1	3	4	1	4	5	2
V (400—750 kr./mån.)	10	17	18	16	5	5	12	18	7	16	38	58
VI (550—900 kr./mån.)	4	4	5	5	1	2	—	2	1	2	3	6
VII (700—1 100 kr./mån.)	6	6	7	7	—	—	1	1	1	2	7	10
Befattningshavare med av Kungl. Maj:t fastställda arvoden	3	4	5	4	6	7	7	10	1	6	17	18
Summa befattningshavare²	93	118	121	118	25	31	48	59	16	57	119	156

¹ För rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap gäller civila avlöningsreglementet. För reservförrådsnämnden och krigsförsäkringsnämnden har särskild löneplan ej fastställts.

² Tillfälliga befattningshavare icke inräknade.

Ej heller beträffande den lokala krisförvaltningen ha under år 1943 några mera väsentliga förändringar av organisatorisk art genomförts. På grund av en avsevärt ökad arbetsbelastning har emellertid en icke obetydlig utbyggnad av flertalet av kristidsstyrelsernas olika avdelningar blivit nödvändig. Till den ökade arbetsbelastningen har särskilt bidragit en successivt genomförd strängare kontroll av granskningen av kristidsnämndernas kortredovisningar ävensom den skärpta prisövervakningen. Antalet anställda inom styrelserna har under det gångna året visat en betydande stegring. Denna framgår av följande uppgifter om den hos kristidsstyrelserna fast anställda och av styrelserna direkt avlönade personalen under åren 1940—1943.

15/12 1940	235
15/12 1941	367
15/12 1942	842
15/12 1943	1 025 ¹

Departementschefen har därefter ingått på frågan om medelsbehovet för nästa budgetår och därvid anfört bland annat följande.

Såvitt nu kan förutses torde även under budgetåret 1944/45 de under folkhushållningsdepartementet lydande myndigheterna böra fortbestå för handläggning av i samband med krisen uppkomna frågor. I anledning härav hemställs i det följande, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att anvisa anslag till ifrågakvarande organs verksamhet. Jag förutsätter nu liksom föregående år, att, därest förändringar av en eller annan art i krisorganisationen bliva genomförda, de anslag för olika ändamål rörande vilka förslag nu framläggas få tagas i anspråk för nära liggande ändamål.

Under de tre senaste åren har man vid beräkningarna av anslagen till krisförvaltningen följt den principen att anslagen i regel upptagits till de belopp som vid bedömningstillfället faktiskt utgått. Detta förfaringsätt har, såsom också var förutsett, lett till att anslagen väsentligen överskridits. I syfte att hålla utgifterna så låga som möjligt ha anslagen icke ställts till förfogande för hela året på en gång, utan endast för ett halvt år i sänder, i samband varmed medelsbehovet — efter krisrevisionens hörande — underkastats granskning.

Att döma av de föreliggande medelsäskandena från de olika krisorganen torde kostnaderna för flera av dem under nästkommande budgetår komma att avsevärt överstiga de för innevarande budgetår beräknade. Att med något större mått av säkerhet beräkna ifrågakvarande kostnader för budgetåret 1944/45 är dock icke möjligt på grund av ovissheten om det allmänna lägets utveckling. De förut tillämpade grunderna för beräkningen av anslagen torde alltså böra gälla. Man måste därför räkna med möjligheten att även under nästkommande budgetår anslagsöverskridanden kunna komma att uppstå.

I inledningen till utgifterna under elfte huvudtiteln för innevarande budgetår uttalade jag, att jag hade för avsikt att låta verkställa en allmän översyn över krisförvaltningens organisation i syfte att hålla kostnaderna för förvaltningen i möjligaste mån nere. En dylik översyn har också påbörjats genom statens krisrevision. Denna har sålunda genom särskilda sakkunniga

¹ Utöver här angiven personal tjänstgör inom kristidsstyrelserna ett stort antal befattningshavare, vilka i första hand avlönas av vederbörande systembolag. Därtill komma tillfälliga befattningshavare.

och i nära samarbete med vederbörande krisorgans egna tjänstemän låtit igångsätta brett upplagda undersökningar av krisorganens verksamhet, omfattande såväl organisatoriska spörsmål som sättet för fullgörandet av arbetsuppgifterna i allmänhet. Dessa undersökningar äro vad angår bränslekommissionen avslutade men pågå för närvarande i fråga om livsmedelskommissionen, handelskommissionen och trafikkommissionen. Granskningen av bränslekommissionen har givit vid handen, att kommissionens organisation i stort sett måste anses planmässig och tillfredsställande, och att, sedan mindre justeringar företagits, någon överorganisation icke torde föreligga. Utredningsmännen ha ock konstaterat, att kommissionens närmast verkställande organ, bränslekontoren, på ett tillfredsställande sätt synas ha fyllt sina uppgifter och att samarbetet med kristidsstyrelserna, skogsvårdsstyrelserna och länsarbetsnämnderna på det hela taget förefaller ha varit gott.

I fråga om krisorganens personal- och avlöningsförhållanden må nämnas, att påpekanden rörande lönesättningen i vissa fall gjorts av krisrevisionen. För att ernå en enhetlig lönesättning hos de olika krisorganen — särskilt i fråga om rutinpersonal — äger visst samarbete rum mellan de större kommissionernas personalchefer. Lönesättningen torde enligt vad revisionen meddelat också i stort sett ske efter enhetliga principer. Såvitt framgår av krisrevisionens undersökningar synas skäl icke föreligga att befara, att personalökningen vid kommissionerna varit större än som varit betingat av de ökade arbetsuppgifterna. Krisorganens expens- och tryckningskostnader ha också undersökts av krisrevisionen. Undersökningarna ha bland annat lett till en centralisering av upphandlingen av möbler och kontorsmateriel för krisorganen och rationalisering av annonseringen. De undersökningar som hittills skett i fråga om den kontorstekniska organisationen ha i åtskilliga fall lett till ett nedbringande av kostnaderna.

Jag anser det angeläget, att ifrågavarande utredningar slutföras enligt de uppgjorda planerna. I detta sammanhang vill jag vidare nämna, att jag i anslutning till Kungl. Maj:ts proposition, nr 366, angående inrättande av en statens organisationsnämnd, m. m. och riksdagens i anledning därav gjorda uttalanden har för avsikt att i det följande föreslå, att under elfte huvudtiteln anslag för nästa budgetår anvisas till bestridande av kostnaderna för överrevisionen för krisförvaltningen, vilken jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 31 december 1943 inrättats från och med den 1 januari 1944. Denna överrevision har till uppgift, bland annat, att beträffande de organ, vilka inrättats för tillgodoseende av behov sammanhängande med krisläget framlägga de förslag till organisatoriska eller andra åtgärder, vilka kunna finnas påkallade för att personal, medel eller materiel skola bliva utnyttjade på ett ekonomiskt lämpligt sätt.

Slutligen bör här erinras, att på föredragning av chefen för finansdepartementet Kungl. Maj:t den 24 september 1943 förordnat, att verksamheter inom konjunkturinstitutet skulle återupptagas från och med den 1 oktober 1943. Anslag för institutets verksamhet under nästa budgetår ha tidigare i dag anmälts av chefen för finansdepartementet i samband med behandlingen av utgifterna under sjunde huvudtiteln.

Även beräkningen av andra utgifter under elfte huvudtiteln än krisförvaltningens avlöningar och omkostnader är i åtskilliga fall vansklig. Till denna grupp av utgifter räknas sådana, vilkas storlek på grund av olika faktorer kan bliva mycket växlande. Bland dessa kunna nämnas vissa förluster å varor, som under rådande förhållanden inköpts av staten eller under dess medverkan. I likhet med vad nu är fallet synas dessa kostnader icke böra

beräknas å riksstaten utan medel till deras bestridande torde liksom innevarande budgetår få utgå från förskottsstat.

I anslutning härtill må nämnas att vid sidan av de statliga utgifterna för krisförvaltningen och därmed sammanhängande åtgärder kommunerna åsamkats betydande utgifter för fullgörande av de uppgifter som på grund av krisförhållandena ålagts dem. Dessa kostnader uppgå, enligt beräkningar som utförts inom statens livsmedelskommission, till följande belopp, nämligen

för 1940	kronor	7 071 000
» 1941	»	9 415 000
» 1942	»	13 500 000
» 1943	»	15 000 000.

För att erhålla en riktig uppfattning om kommunernas totalkostnader bör man emellertid i samband härmed beakta, att här angivna kostnader från och med 1941 böra minska med de statsbidrag som enligt gällande föreskrifter utgått eller komma att utgå till kommunerna för kristidsnämndernas verksamhet.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår har departementschefen inledningsvis bland annat framhållit, att det icke vore möjligt att med något större mått av säkerhet beräkna kostnaderna för krisförvaltningen för budgetåret 1944/45 på grund av ovissheten om det allmänna lägets utveckling. De förut tillämpade grunderna för beräkningen av anslagen till de olika krisorganen syntes departementschefen alltjämt böra gälla och man måste enligt departementschefens uppfattning räkna med möjligheten av att även under nästa budgetår anslagsöverskridanden kunde komma att uppstå. Departementschefen har emellertid upplyst, att en allmän översyn över krisförvaltningens organisation i syfte att hålla kostnaderna i möjligaste mån nere påbörjats genom statens krisrevision. Undersökningarna vore vad angående bränslekommissionen avslutade men påginge för närvarande i fråga om livsmedelskommissionen, handelskommissionen och trafikkommissionen. Departementschefen, som funnit det angeläget, att ifrågasvarande utredningar slutfördes enligt de uppgjorda planerna, har i detta sammanhang och med hänvisning till vad departementschefen under punkten 22 i elfte huvudtiteln anfört erinrat, att krisrevisionen den 31 december 1943 jämlikt därom av Kungl. Maj:t meddelat beslut upphört med sin verksamhet och att i stället från och med den 1 januari 1944 inrättats en överrevision för krisförvaltningen. Denna överrevision hade till uppgift, bland annat, att beträffande krisorganen framlägga de förslag till organisatoriska och andra åtgärder, vilka kunde befinnas påkallade för att personal, medel och materiel skulle bli utnyttjade på ett ekonomiskt lämpligt sätt.

Kostnaderna för krisadministrationen uppgå för närvarande till förhållandevis mycket höga belopp och de för nästa budgetår äskade anslagen för ifrågasvarande ändamål överstiga i allmänhet väsentligt de å innevarande budgetårs riksstat uppförda. Utskottet, som ansett sig böra framhålla, att

Utskottet.

krisorganen enligt utskottets mening i allt väsentligt på ett tillfredsställande sätt fullgjort de dem anförtrodda uppgifterna, vill likväl understryka angelägenheten av att de igångsatta undersökningarna beträffande krisadministrationen fullföljas och att överrevisionens verksamhet inriktas på att alla möjligheter till de besparingar, som kunna äga rum utan ett eftersättande av krisorganens effektivitet, tillvaratagas. En av överrevisionens viktigaste uppgifter synes utskottet böra vara att i god tid planlägga krisorganens successiva avveckling, så att åtgärder i nämnda avseende kunna vidtagas så skyndsamt förhållandena det medgiva. Det samarbete, som enligt vad departementschefen upplyst nu äger rum mellan de större kommissionernas personalchefer, i syfte att ernå en enhetlig lönesättning hos de olika krisorganen — särskilt i fråga om rutinpersonal — anser utskottet alltjämt böra upprätthållas.

Enligt vad utskottet har sig bekant lära ordförandena för ett par av de största och mest arbetstyngda kristidskommissionerna i fortsättningen icke helt komma att ägna sig åt dessa uppdrag utan torde avsikten vara, att de skola fullgöra desamma jämsides med sina maktpåliggande statliga befattningar. Utskottet vill förutsätta, att berörda förhållande icke kommer att medföra några olägenheter för de ifrågavarande kommissionernas ledning och verksamhet.

Departementschefens inledningsvis gjorda uttalanden föranleda i övrigt icke någon erinran eller något yttrande från utskottets sida.

Under återopande av vad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa,

att riksdagen må besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t giva tillkänna vad utskottet här ovan anfört.

Folkhushållningsdepartementet.

1:o) **Folkhushållningsdepartementet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 1, s. 8 och 9), vilket innebär en anslagsökning med 6 800 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för folkhushållningsdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.	Kronor
1. Avlöning till departementschefen	24 000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	70 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	27 200

4. Avlöningar till icke-ordinarie personal	55 600
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	19 800
	Summa kronor 196 600;

b) till *Folkhushållningsdepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 196 600 kronor.

2:o) **Folkhushållningsdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 9 och 10), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Folkhushållningsdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 17 600 kronor.

Krisförvaltningen.

3:o) **Rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap: Avlöningar. Rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 3 och 4, s. 10 och 11), vilket innebär anvisande av formella anslag till ifrågavarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 anvisa

a) till *Rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap*: *Avlöningar* ett förslagsanslag av 100 kronor;

b) till *Rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap*: *Omkostnader* ett förslagsanslag av 100 kronor.

4:o) **Statens reservförrådsnämnd: Avlöningar. Statens reservförrådsnämnd: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 5 och 6, s. 11—13), vilket innebär höjningar av ifrågavarande anslag med respektive 30 000 kronor och 20 000 kronor, föranledda av de ökade arbetsuppgifterna för statens reservförrådsnämnd främst på grund av det omfattande beslaget å bilgummi, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 anvisa

a) till *Statens reservförrådsnämnd*: *Avlöningar* ett förslagsanslag av 360 000 kronor;

b) till *Statens reservförrådsnämnd*: *Omkostnader* ett förslagsanslag av 85 000 kronor.

5:o) **Statens industrikommission: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 7, s. 13—21) föreslagit riksdagen att till Statens industrikommission: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 3 525 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagsökning med 1 025 000 kronor.

Departementschefen har i fråga om beräkningen av ifrågavarande anslags storlek för nästa budgetår anfört huvudsakligen följande.

Inom åtskilliga grenar av industrikommissionens verksamhetsområde har utvecklingen under år 1943 medfört ökade försörjningssvårigheter. Detta har haft till oundviklig följd, att kommissionens organisation måst utvidgas icke obetydligt. Årskostnaderna för kommissionens avlöningskostnader, beräknade med hänsynstagande till rådande förhållanden hösten 1943, hade med över 1 000 000 kronor överstigit de i 1943 års statsverksproposition beräknade. Till de största utgiftsökningarna ha bidragit byggnads- och läderavdelningarna samt gummi- och smörjoljebyråerna. Den förstnämnda avdelningens arbetsuppgifter ha ökat i huvudsak till följd av införandet av beslag och handelsreglering i fråga om sprängämnen samt handelsreglering med avseende å radiatorer och värmeelement. Läderavdelningens kraftiga expansion — i kostnader innebärande en ökning från 46 000 kronor till omkring 300 000 kronor — sammanhänger givetvis med den våren 1943 införda sko- och läderregleringen. Det kan här nämnas, att avdelningen hösten 1943, då den i stort sett var färdigorganiserad, omfattade en personal av 74 personer. Gummi- och smörjoljebyråerna, som tidigare ingått i den kemiska avdelningen, utbrötos hösten 1942 ur avdelningen och bildade självständiga byråer. Att gummibyran numera svällt ut till den största av kommissionens avdelningar och byråer — personalkostnaderna äro beräknade till 510 000 kronor — beror på den ytterligt skärpta situationen på gummi-försörjningens område, vilken medfört, att synnerligen ingående och personalkrävande regleringsåtgärder befunnits nödvändiga. Till belysning av organisationens omfattning kan erinras, att personalen å byrån vid ingången av september månad 1943 uppgick till ej mindre än 152 personer. Det bör emellertid här nämnas, att personalkostnaderna för den kemiska avdelningen nedgått med omkring 160 000 kronor sedan gummi- och smörjoljebyråerna utbrutits ur avdelningen.

Vid bedömandet av kostnadsstegringen bör även hänsyn tagas till att utgifterna för sakkunniga visat sig uppgå till omkring 200 000 kronor för år i stället för i 1943 års statsverksproposition beräknade 100 000 kronor. Ökningen sammanhänger bland annat med att ett antal resande kontrollanter behövt anställas mot sakkunnigarvoden. Slutligen bör erinras, att i anslaget för innevarande budgetår icke inräknats något belopp för övertidsersättningar. För sistnämnda ändamål ha nu äskats 84 000 kronor, motsvarande 7 000 kronor i månaden eller det belopp, vartill dessa ersättningar genomsnittligt uppgått under månaderna januari—augusti 1943.

Kommissionens anslagsäskanden — uppgående till ett belopp av 3 648 000 kronor — grunda sig i stort sett på de vid tiden för äskandenas framställande rådande förhållandena inom kommissionen. Kommissionen har emellertid därjämte med hänsyn till att inom vissa avdelningar en framtida personalökning torde bli erforderlig räknat med härav föranledda öknningar i avlöningsbeloppen. För egen del har jag funnit de av kommissionen beräknade beloppen i stort sett böra godtagas. På några punkter har jag emellertid ansett en justering nedåt böra ske. I fråga om byggnadsavdelningen

har kommissionen räknat med att vissa förutsebara regleringsåtgärder inom avdelningens område skulle preliminärt draga en årskostnad av omkring 60 000 kronor utöver avdelningens faktiska årskostnader hösten 1943. Då enligt vad jag inhämtat den förutsedda ökningen av personalen ännu icke kommit till stånd, anser jag hänsyn i förevarande sammanhang ej böra tagas till den eventuella utökningen. Ökningen från våren 1943 till hösten samma år av personalkostnaderna för den kemiska avdelningen är delvis av säsongbetonad natur. Kostnaderna vid sistnämnda tidpunkt synas därför vid beräkningen av avdelningens kostnader under nästa budgetår kunna jämkas nedåt med 23 700 kronor. Även beträffande gummibyran, vars höga kostnader hösten 1943 i viss mån kunna tillskrivas en säsongmässig ökning av personalbehovet, torde en minskning av det för byrån uppgivna medelsbehovet kunna ske. Jag förutsätter nämligen att genom vissa organisatoriska ändringar särskilt i vad avser avdelningen för cykelgummiransoneringsen en viss personalbesparing skall kunna ske. Kostnaderna böra i enlighet härmed nedräknas med förslagsvis 40 000 kronor.

Med hänsynstagande till de av mig sålunda förordade justeringarna skulle alltså industrikommissionens avlöningsanslag för nästa budgetår kunna beräknas till (3 648 000 — 60 000 — 23 700 — 40 000 =) avrundat 3 525 000 kronor.

Utskottet har funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag *Utskottet.* och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Statens industrikommission: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 3 525 000 kronor.

6:o) **Statens industrikommission: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, s. 21—24), vilket innebär en anslagsökning med 125 000 kronor, föranledd huvudsakligen av sko- och läderransoneringsen samt av ökat behov av kontroll över ransoneringsbestämmelserna, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens industrikommission: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor.

7:o) **Statens bränslekommission: Avlöningar. Statens bränslekommission: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 9 och 10, s. 24—31), vilket innebär minskningar av ifrågavarande anslag med respektive 150 000 kronor och 130 000 kronor, föranledda bland annat av att gengasbyråns avlöningar och omkostnader icke beräknas under dessa anslag utan upptagas under anslaget till Kontroll och undersökning av gas-generatoraggregat, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 anvisa

a) till *Statens bränslekommission: Avlöningar* ett förslagsanslag av 1 750 000 kronor;

b) till *Statens bränslekommission: Omkostnader* ett förslagsanslag av 710 000 kronor.

8:o) **Statens livsmedelskommission: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 11, s. 31—35) föreslagit riksdagen att till Statens livsmedelskommission: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 3 377 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagsökning med 492 000 kronor.

Departementschefen har i fråga om beräkningen av detta anslags storlek för nästa budgetår anfört bland annat följande.

Ehuru någon skärpning i försörjningsläget i vad avser livsmedelskommissionens verksamhetsområde icke inträffat under år 1943 ha utgifterna för kommissionen blivit avsevärt större än som beräknats. För första hälften av innevarande budgetår ha sålunda till kommissionens förfogande för bestridande av avlöningskostnaderna måst ställas ett belopp av 1 690 000 kronor av det för budgetåret anvisade anslaget å 2 885 000 kronor. Med utgående från nu rådande förhållanden beräknar kommissionen medelsbehovet för avlöningar för nästa budgetår till 3 377 000 kronor, innebärande i jämförelse med anslaget för innevarande budgetår en ökning med närmare 500 000 kronor. Det ökade medelsbehovet sammanhänger emellertid i viss mån med åtgärder, som befunnits nödvändiga att vidtaga redan under budgetåret 1942/43. Kommissionens avlöningskostnader för sistnämnda budgetår uppgingo nämligen till i runt tal 3 000 000 kronor. Vidare må framhållas, att erfarenheten visat, att nya regleringsåtgärder ofta återverka på personalbehovet först någon tid efter regleringarnas genomförande.

I syfte att i möjligaste mån begränsa antalet nya anställningar har kommissionen enligt vad jag inhämtat sedan länge tillämpat den regeln, att nyanställning å viss avdelning icke får ske, förrän personalchefen konstaterat att det nya personalbehovet icke kan fyllas genom överflyttning från annan avdelning, där personalen finnes kunna minskas.

Ökningen av avlöningsanslaget har i huvudsak föranletts av att kommissionens kanslipersonal måst utökas, att kommissionen på grund av den alltmer markanta bristen på kvalificerad biträdespersonal varit nödsakad att i vissa fall höja förut utgående löneförmåner såväl för att få behålla redan anställd personal som för att möjliggöra nyanställning samt att kommissionen i ökad utsträckning varit nödsakad att anlita reseombud och kontrollanter för att upprätthålla en tillfredsställande kontroll över efterlevnaden av gällande regleringsföreskrifter.

Det av kommissionen för nästa budgetår beräknade medelsbehovet grundar sig i allt väsentligt på kommissionens nuvarande kostnader. Endast i vad avser kostnaderna för avlöningar till kommissionens reseombud och kontrollanter har kommissionen räknat med en mindre utökning av befattningshavarnas antal.

Såvitt nu kan bedömas påfordra rådande förhållanden i vad avser försörjningen med livsmedel samt med textil- och tobaksvaror, att nuvarande

regleringar i huvudsak upprätthållas. Vid dylikt förhållande synes någon beskränning av det av kommissionen äskade medelsbeloppet icke tillrådlig. Jag anser mig därför icke böra resa någon invändning mot att anslaget till kommissionens avlöningskostnader beräknas till det av kommissionen föreslagna beloppet av 3 377 000 kronor.

Utskottet, som hyser den förhoppningen, att utvecklingen beträffande försörjningsläget skall kunna under nästa budgetår medföra en viss reduktion av kommissionens personal, vill understryka angelägenheten av att den nu tillämpade regeln med avseende å nyanställning å viss avdelning inom kommissionen alltjämt upprätthålles. Utskottet.

Kungl. Maj:ts här föreliggande förslag har utskottet ansett sig böra biträda, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Statens livsmedelskommission: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 3 377 000 kronor.

9:o) **Statens livsmedelskommission: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, s. 35—38), vilket innebär en höjning av förevarande anslag med 1 010 000 kronor, föranledd av ökade arbetsuppgifter för kommissionen, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens livsmedelskommission: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 5 050 000 kronor.

10:o) **Kristidsstyrelserna m. m.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 13, s. 38—44) föreslagit riksdagen att till Kristidsstyrelserna m. m.: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 6 120 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en ökning av förevarande anslag med 1 640 000 kronor.

Departementschefen har — under erinran om att livsmedelskommissionen beräknat medelsbehovet under anslaget för nästa budgetår till 6 163 000 kronor — anfört bland annat följande.

Avlöningskostnaderna för kristidsstyrelsernas personal under budgetåret 1942/43 uppgingo till i runt tal 5 460 000 kronor. Detta belopp översteg med omkring 980 000 kronor de kostnader, med vilka räknades i 1943 års statsverksproposition. Större delen av den nu äskade anslagshöjningen är således att hänföra till förhållanden, som inträffat redan under budgetåret 1942/43.

Av de särskilda utgiftsposterna ha framför allt de för arvoden till övrig personal å styrelsernas kanslier och för arvoden till övrig personal å bränslekontoren undergått de största ökningarna. Anledningen härtill är i huvudsak att söka i den utökning av antalet befattningshavare inom dessa personalgrupper, som ägt rum sedan hösten 1942, men i viss mån även i höjningar av utgående avlöningar. Vad angår kanslipersonalen har densamma måst

ökas på grund av den under ifrågavarande tidsperiod alltjämt fortgående ökningen av kansliernas arbetsuppgifter, vartill bidragit bland annat en strängare kontroll av granskningen av kristidsnämndernas kortredovisningar och därmed sammanhängande arbetsuppgifter. Ökningen av personalen å bränslekontoren är i huvudsak att tillskriva det från och med hösten 1942 alltmer intensifierade arbetet beträffande bränsleanskaffningen och därmed sammanhängande kontrolluppgifter, vilket bland annat föranlett, att den tidigare säsongmässiga inskränkningen av personalen å bränslekontoren icke blivit av samma storleksordning som tidigare. Beträffande avlöningshöjningarna bero dessa främst på den alltmer framträdande bristen på kvalificerade skrivbiträden. Denna brist har medfört, att kristidsstyrelserna för att erhålla ny personal eller kunna behålla sin tidigare personal i vissa fall varit nödsakade att medgiva något högre löneförmåner än de förut tillämpade. Det är ej blott de inom andra arbetsområden, såväl statliga som privata, erbjudna högre löneförmåner, som medfört svårigheter för kristidsstyrelserna att lösa sina personalfrågor, utan härtill har även bidragit det förhållandet, att befattningshavare i åtskilliga fall önskat utbyta sina anställningar hos kristidsstyrelserna mot befattningar av mera varaktig karaktär, även om dessa senare icke varit förenade med bättre löneförmåner.

Ehuru kostnaderna för kristidsstyrelsernas verksamhet måste anses höga, har jag funnit mig nödsakad att i stort sett godtaga livsmedelskommissionens beräkningar rörande medelsbehovet för kristidsstyrelserna under nästa budgetår. I fråga om några poster torde emellertid en mindre jämkning nedåt böra ske. Sålunda synes posten för arvoden till sekreterare och kansliföreståndare böra nedsättas med i runt tal 10 000 kronor. Jag förutsätter nämligen, att såväl i fråga om ersättningarna till dessa befattningshavare som beträffande avlöningar överhuvud till kristidsstyrelsernas högre personal några avlöningsförbättringar icke komma att medgivas annat än i enstaka undantagsfall, därest särskilda skäl kunna åberopas härför. Jag räknar vidare med, att en viss minskning i fråga om bränslekontorens utgifter så småningom skall kunna ske och förordar därför här en anslagsminskning med 25 000 kronor. På grund av en felräkning i livsmedelskommissionens beräkning rörande kostnaderna för priskontorens föreståndare kan en kostnadsminskning äga rum med 10 000 kronor.

I enlighet med vad jag sålunda anfört skulle anslaget för nästa budgetår till kristidsstyrelsernas avlöningar beräknas till (6 163 000 — 10 000 — 25 000 — 10 0000 =) avrundat 6 120 000 kronor.

Utskottet. Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag.

I likhet med departementschefen förutsätter utskottet, att såväl i fråga om arvoden till sekreterare och kansliföreståndare som beträffande avlöningar överhuvud taget till kristidsstyrelsernas högre personal några avlöningsförbättringar icke komma att medgivas annat än i enstaka undantagsfall, därest särskilda skäl kunna åberopas därför.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Kristidsstyrelserna m. m.*: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 6 120 000 kronor.

11:o) **Kristidsstyrelserna m. m.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14, s. 44—46), vilket innebär en anslagshöjning med 410 000 kronor, betingad av ökade arbetsuppgifter, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kristidsstyrelserna: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 600 000 kronor.

12:o) **Bidrag till kristidsnämndernas verksamhet.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 15) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer utskottet senare under riksdagen att avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

13:o) **Statens handelskommission: Avlöningar. Statens handelskommission: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 16 och 17, s. 48—50), vilket innebär höjning av förstnämnda anslag med 45 000 kronor och minskning av sistnämnda anslag med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45

a) till *Statens handelskommission: Avlöningar* anvisa ett förslagsanslag av 700 000 kronor;

b) till *Statens handelskommission: Omkostnader* anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

14:o) **Statens trafikkommission: Avlöningar. Statens trafikkommission: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 18 och 19, s. 50—53), vilket innebär höjningar av förevarande anslag med respektive 90 000 kronor och 45 000 kronor, föranledda av att långt gående regleringsåtgärder måst vidtagas på grund av att å motorfordonstrafikens område under det gångna året försörjningssvårigheterna särskilt i fråga om automobilgummi ytterligare ökats, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 anvisa

a) till *Statens trafikkommission: Avlöningar* ett förslagsanslag av 450 000 kronor;

b) till *Statens trafikkommission: Omkostnader* ett förslagsanslag av 125 000 kronor.

15:o) **Statens priskontrollnämnd: Avlöningar. Statens priskontrollnämnd: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 20 och 21, s. 53—55) — vilket beträffande förstnämnda anslag innebär en ökning med 140 000 kronor, föranledd dels av att nämndens verksamhet under år 1943

fortsatt att öka till följd av att prisreglerande åtgärder befunnits erforderliga inom allt flera områden av näringslivet, dels ock av att nämnden från och med den 1 juli 1943 övertagit den tidigare inom statens informationsstyrelse organiserade propagandaverksamheten för konsumtionsanpassning, för vilket ändamål från och med den 1 oktober 1943 inom nämnden inrättats en särskild sektion för aktiv hushållning, samt i fråga om sistnämnda anslag en minskning med 50 000 kronor, beroende i huvudsak på minskat behov av medel för anskaffning av möbler samt skriv- och räknemaskiner — hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 anvisa

a) till *Statens priskontrollnämnd: Avlöningar* ett förslagsanslag av 1 040 000 kronor;

b) till *Statens priskontrollnämnd: Omkostnader* ett förslagsanslag av 610 000 kronor.

16:o) Överrevisionen för krisförvaltningen: Avlöningar. Överrevisionen för krisförvaltningen: Omkostnader. Kungl. Maj:t har (punkterna 22 och 23, s. 55—57) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1944/45 *dels* till Överrevisionen för krisförvaltningen: Avlöningar anvisa ett förslagsanslag av 70 000 kronor, *dels ock* till Överrevisionen för krisförvaltningen: Omkostnader anvisa ett förslagsanslag av 16 000 kronor.

Departementschefen har i fråga om dessa anslag anfört följande.

I skrivelse den 8 december 1943, nr 514, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 366, angående inrättande av en statens organisationsnämnd, m. m. har riksdagen uttalat, bland annat, att de två olika huvuduppgifter, som ankomme på statens krisrevision, nämligen å ena sidan den allmänt ekonomiska granskningen av försvarsmyndigheternas förvaltning och å andra sidan revisionen av krisorganen, ägde mycket ringa samband med varandra. Inom krisrevisionen hade också en särskild avdelning inrättats för den rent kamerala revisionen av krisorganen, vartill motsvarighet saknades för försvarsväsendets del. Experter och sakkunniga, som krisrevisionen i stor utsträckning anlitat, hade varit olika för de båda grenarna av revisionens verksamhet. Med hänsyn härtill och då inrättandet av den i nämnda proposition föreslagna organisationsnämnden jämväl för sakrevisionens del torde föranleda en avlastning av vissa detaljuppgifter, hade en sammanslagning av krisrevisionen med sakrevisionen redan nu tett sig möjlig att genomföra. En förutsättning för sammanslagningen torde dock vara, att revisionen av krisinstitutionerna förlades till ett annat organ. Denna revision torde numera kunna begränsas och — i samband med en viss förskjutning av verksamheten även mot mera generella organisationsuppgifter — närmare anslutas till den till folkhushållningsdepartementet koncentrerade ledningen av krisförvaltningen.

I anslutning härtill uttalade riksdagen, att det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att överväga frågan om en avveckling av krisrevisionen såsom särskilt organ redan vid början av sakrevisionens verksamhet.

Genom särskilda beslut den 10 december 1943 har Kungl. Maj:t på före-

dragning av chefen för finansdepartementet förordnat, att från och med den 1 januari 1944 skulle inrättas dels statens sakrevision och dels statens organisationsnämnd. Vidare har Kungl. Maj:t den 31 december 1943 förklarat, att statens krisrevision skulle från och med sistnämnda dag upphöra med sin verksamhet.

På min föredragning har sedermera Kungl. Maj:t den 31 december 1943 förordnat, att en överrevision för krisförvaltningen skulle inrättas från och med den 1 januari 1944 samt i samband därmed utfärdat instruktion för överrevisionen och utsett ordförande och ledamöter i densamma.

Överrevisionen har till uppgift, bland annat, att utöva revision och kontroll över statsutgifter, föranledda av den statliga verksamhet som utövas av eller i samarbete med de organ, vilka inrättats för tillgodoseende av behov sammanhängande med krisläget. Vidare skall revisionen öva tillsyn över att de arbetsuppgifter, vilka ankomma å de särskilda krisorganen eller med dem samarbetande organ, fullgöras på ett ändamålsenligt, planmässigt och sparsamt sätt. Härvid bör beaktas, att där myndighet bedriver upphandling, tillverkning, försäljning eller ekonomisk verksamhet i övrigt, affärsmässiga grunder bliva tillämpliga. Revisionen bör tillse, att möjliga besparingar genomföras så skyndsamt förhållandena det medgiva. Därest överrevisionen finner, att för ett ekonomiskt utnyttjande av personal, medel eller materiel organisatoriska eller andra åtgärder äro påkallade, har revisionen vidare att fästa vederbörande myndighets uppmärksamhet härpå eller, där så erfordras, för Kungl. Maj:t framlägga de förslag, som revisionen anser lämpliga. Anser revisionen påkallat att, för ernående av väsentlig besparing, de å visst organ ankommande arbetsuppgifterna ändras eller fördelningen av arbetsuppgifterna organen emellan jämkas, har revisionen att göra framställning till Kungl. Maj:t i ämnet.

För nästa budgetår böra anslag för överrevisionens avlöningar och omkostnader uppföras under elfte huvudtiteln.

Den avdelning inom den förutvarande krisrevisionen, som sysslade med granskningen av krisförvaltningen, omfattade sju befattningshavare, nämligen 1 förste revisor, 3 revisorsassistenter, 1 kameralbiträde och 2 kontorsbiträden. Att på nuvarande stadium närmare uppskatta personalbehovet för överrevisionen är vanskligt. Kostnaderna synas emellertid lämpligen kunna beräknas med utgående från avlöningskostnaderna för krisrevisionens motsvarande personal. Arvodena till denna uppgingo för helt budgetår räknat till omkring 51 000 kronor. Till detta belopp böra emellertid läggas förslagsvis 2 000 kronor för tillfällig personal i anledning av sjukdom, värnpliktsinkallelser och dylikt. Vidare bör i anslaget inräknas ett lämpligt avvägt belopp för att bestrida ersättningar till överrevisionens ordförande och ledamöter samt till särskilda sakkunniga, som kunna behöva tillkallas för att verkställa undersökningar och utredningar av mera omfattande slag. Beloppet torde böra uppskattas till 17 000 kronor.

I enlighet med det anförda skulle till avlöningar under nästa budgetår behöva anvisas ett belopp av $(51\ 000 + 2\ 000 + 17\ 000 =)$ 70 000 kronor.

Utgifterna för resor, telefon, skrivmaterialier, elektriskt ljus och städning m. m. torde kunna uppskattas till omkring 6 000 kronor för helt budgetår eller samma belopp, vartill krisrevisionens motsvarande kostnader beräknades under år 1943.

Då den nyinrättade sakrevisionen avses skola övertaga såväl krisrevisionens lokaler som dennas inventarier erfordras ett belopp för inventarieau-

skaffning för överrevisionen för krisförvaltningen. Härför bör beräknas ett belopp av 10 000 kronor.

Omkostnadsanslaget skulle alltså behöva anvisas med 16 000 kronor.

På grund av osäkerheten i vad avser omfattningen av revisionens blivande verksamhet böra här ifrågakarande två anslag anvisas såsom förslagsanslag.

Utskottet. Under erinran om vad utskottet inledningsvis anfört angående överrevisionen för krisförvaltningen får utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts här ifrågakarande förslag, hemställa,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 anvisa

a) till *Överrevisionen för krisförvaltningen: Avlöningar* ett förslagsanslag av 70 000 kronor;

b) till *Överrevisionen för krisförvaltningen: Omkostnader* ett förslagsanslag av 16 000 kronor.

Statlig lagerhållning m. m.

17:o) **Omkostnader för statlig lagerhållning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24, s. 57), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Omkostnader för statlig lagerhållning* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 3 500 000 kronor.

18:o) **Omkostnader för statlig inköps- och försäljningsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25, s. 58), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Omkostnader för statlig inköps- och försäljningsverksamhet* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 6 000 000 kronor.

19:o) **Omkostnader i samband med inköp och inlösen av ved, m. m.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 26) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer utskottet att senare under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Diverse.

20:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27, s. 59 och 60) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 051 000 kronor.

21:o) **Bearbetning av uppgifter om fartygs positioner m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 28, s. 60), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bearbetning av uppgifter om fartygs positioner m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 12 000 kronor.

22:o) **Kontroll och undersökning av gasgeneratoraggregat.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29, s. 60—62), vilket innebär anvisande för nästa budgetår av ett belopp av 110 000 kronor för ifrågavarande ändamål, innefattande jämväl samtliga kostnader för bränslekommissionens verksamhet på gengasområdet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kontroll och undersökning av gasgeneratoraggregat* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 110 000 kronor.

23:o) **Prisrabatterning å vissa livsmedel. Förmalningsersättningar.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkterna 31 och 32) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer utskottet att senare under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

24:o) **Kontroll å standardisering av mjölk.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33, s. 65), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kontroll å standardisering av mjölk* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 13 000 kronor.

25:o) **Vissa utredningar och undersökningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34, s. 65), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa utredningar och undersökningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 75 000 kronor.

26:o) **Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35, s. 65 och 66), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kronor.

27:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36, s. 66) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 2 200 kronor.

28:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37, s. 66), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 800 kronor.

29:o) **Kristillägg.** Beträffande anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 38) har riksdagen i annat sammanhang fattat beslut, varom utskottet härmed velat

erinra.

Stockholm den 25 april 1944.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i
Malmö, *Oscar Olsson, Sven Larsson, Bernhard Nilsson, Bäcklund, Holmström,*
Heiding, Gustaf Karlsson, Gustav Emil Andersson, Rosenberg och *Emil Petersson*;
samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Skoglund* i Doverstorp, *Eriksson* i
Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Bergström, Andersson* i Prästbol, *Ward, Persson* i
Falla, *Olsson* i Kullenbergstorp, *Wallentheim, Nilsson* i Steneberg och *Viklund*.
